

M 195168

รายงานการวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี
เรื่อง

การพัฒนาสารคดีเรื่อง เลือกกไต่บ้านแพง

Development of a documentary for woven reed at Thai
Ban Peang

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
นายธนวิทย์ เอกกระรงค์

สาขาวิชาเทคโนโลยีมีลตีมี่เดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	
วันที่รับ	19 พ.ค. 2560
วันลงทะเบียน	19 พ.ค. 2560
เลขทะเบียน	791.45 8157ก
เลขเรียกหนังสือ	2558

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๒-๒

ประจำปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2559)

ใบรับรองปริญญาโท
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง การพัฒนาสารคดี เรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง
โดย ธนวิทย์ เอกกระรงค์

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชัน

..... คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วโรปภา อารีราษฎร์)
25 พฤศจิกายน 2558

..... ประธานสาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชัน
(อาจารย์ปิยศักดิ์ ถีอาสนา)
25 พฤศจิกายน 2558

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
คณะกรรมการสอบโครงการงาน

..... ประธานกรรมการสอบโครงการงาน
(อาจารย์ปิยศักดิ์ ถีอาสนา)

..... กรรมการสอบ
(ดร.รัชชัย สหพงษ์) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

..... กรรมการสอบ
(อาจารย์พจน์ศิริพันธ์ ลิ้มปิ่นนันทน์) (อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการงาน)

หัวข้องานวิจัย	การพัฒนาสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง
ผู้วิจัย	ธนวิทย์ เอกกระรงค์
ที่ปรึกษา	อาจารย์พจน์ศิริรินทร์ ลิ้มปิ่นนันทน์
หน่วยงาน	สาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปีพ.ศ.	2558

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาพัฒนาสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชัน กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้คือบุคคลทั่วไปรวมทั้งนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่มีความสนใจในเรื่องของเสื่อกกไต่บ้านแพงจำนวน 20 คนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) สื่อสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง 2) แบบประเมินความพึงพอใจ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการพัฒนาสื่อสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพงทำให้ได้สื่อสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพงที่มีความยาว 15.25 นาทีการดำเนินเรื่องประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในภาคอีสานที่มีความเกี่ยวข้องกับเสื่อกก ตลอดจนเรื่องราวของเสื่อกกกว่ามีความเป็นมาอย่างไรที่ทำให้เกิดเป็นเสื่อกกไต่บ้านแพง 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชันพบว่าความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.68)

Thesis title: Development of a documentary for woven reed at Thai Ban Peang
Researcher: Mr. Tanawit Akarong
Thesis advisors: Potsirin Limpinan
Organization Major of Multimedia Technology and Animation, Faculty of Information Technology, RajabhatMahasarakham University
Year 2015

ABSTRACT

The purposes of this study were as follows: (1) to develop of a documentary for woven reed at Thai Ban Peang ; (2) to measure of population the satisfaction in the university's students in Major of Multimedia Technology and Animation, Faculty of Information Technology, RajabhatMahasarakham University

The sample consisted of 20 who interested in woven reed and tourists.

The used tools are consisted of 1) the documentary of woven reed of Baan Peang
2) Satisfaction form.

The results concluded as following:

1. The documentary of woven reed at Baan it has length 15.25 minutes. The story show the way of life for Northeastern to concern with woven reed.

The results showed that person's satisfaction with the: Trespasser at the highest level ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.68).

กิตติกรรมประกาศ

โครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาและการอนุเคราะห์อย่างสูงจาก
อาจารย์พนศิริรินทร์ลิมปินันท์ ที่ให้คำแนะนำตลอดจนเสนอแนวความคิดอันเป็นประโยชน์ต่อ
การทำการศึกษาคำโครงการ และแก้ไขมาตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ ประธานกรรมการการสอบและกรรมการการสอบ ตรวจสอบโครงการและ
ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ สาขาเทคโนโลยีมีลตมีเดียและแอนิเมชันทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ
ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจที่ตลอดเวลา

ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนที่ดีตลอดมา รวมทั้งเป็น
กำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งจึงทำให้เกิดโครงการชิ้นนี้ขึ้นมา

นายธนวิทย์ เอกกระรงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสื่อสารคดี	5
สื่อกกไต้หวันแพง	8
ชนิดของต้นกก	8
ทฤษฎีความพึงพอใจ	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	17
กลุ่มเป้าหมาย	17
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	17
วิธีการดำเนินการศึกษา	17

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการศึกษา	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	27
บทที่ 5สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	29
สรุปผลการศึกษา	29
อภิปรายผลการศึกษา	29
ข้อเสนอแนะ	30
บรรณานุกรม	31
ภาคผนวก	33
ภาคผนวก ก การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	34
ภาคผนวก ข แบบประเมินความพึงพอใจ	38
ประวัติผู้ศึกษา	41

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. บทดำเนินสารคดี เรื่องเสือกกไต่บ้านแพง	18
2. ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน ที่มีต่อสื่อต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	28

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 ถ่ายทำสารคดีตามที่ได้วางแผนไว้	23
3.2 CG ชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ต้องใส่ในสารคดี	23
3.3 Render งาน CG	24
3.4 นำไฟล์วิดีโอที่ถ่ายทำมาเรียบร้อยแล้วมาตัดต่อเป็นเรื่องในโปรแกรมตัดต่อวิดีโอ	24
3.5 ใส่ CG แทรกในฉากที่ได้ออกแบบไว้	25
3.6 ใส่เสียงบรรยาย และเสียงประกอบต่างๆ ให้เข้ากับเนื้อเรื่อง	25
ข.1 แบบประเมินความพึงพอใจ	40

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การสื่อสารระหว่างคนในสังคมแต่เดิมนั้นการอ่านมีความสำคัญมากเพราะความรู้และควมบันเทิงต่าง ๆ มักบันทึกไว้ในตำราหนังสือนวนิยายนิยายสารต่อมาเมื่อมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์อาทิวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์อินเทอร์เน็ต ฯลฯ การอ่านเพื่อรับสารก็เริ่มลดความสำคัญและความนิยมลงเปลี่ยนมาเป็นการฟังและดูจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพราะมีเสียงและภาพที่เร้าความสนใจได้มากกว่าหากเปรียบเทียบระหว่างวิทยุกับโทรทัศน์สื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยมากก็คือโทรทัศน์เพราะถึงแม้ว่าวิทยุจะมีราคาถูกกว่าและสามารถนำติดตัวไปได้ทุกที่แต่ก็ไม่ดึงดูดใจเท่ากับโทรทัศน์ซึ่งมีทั้งภาพและเสียงและเป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ด้วยอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันแทบทุกบ้านมีโทรทัศน์อย่างน้อยหนึ่งเครื่องเนื่องจากโทรทัศน์ช่วยสร้างความเพลิดเพลินจากการชมละครดนตรีกีฬาเกมโชว์ภาพยนตร์หรือรายการอื่นๆ ทำให้รู้สึกผ่อนคลายความเครียดจากการทำงานหรือปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้นอกจากนี้โทรทัศน์ยังช่วยให้ความรู้หรือให้ข่าวสารใหม่ๆ ที่ทันต่อสถานการณ์ของโลกอีกด้วยและนอกจากรายการบันเทิงต่างๆ สารคดีก็เป็นหนึ่งในรูปแบบรายการที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเนื่องจากสารคดีเป็นเครื่องตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้ฟังเพื่อที่จะให้รายละเอียดของข่าวหรือเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจให้ผู้ชมได้รู้ได้เข้าใจอย่างชัดเจน (สุพาศน์วรรณการ. 2549 : 150-154) สารคดีต้องให้ความรู้ให้ความเพลิดเพลินให้ความเร้าอารมณ์และมีความรู้สึกที่จะโน้มน้าวจิตใจสารคดีทางโทรทัศน์เป็นรายการที่มีคุณค่าเนื่องจากสารคดีเป็น “เรื่องจริง” ที่บอกเล่าเรื่องราวให้ความรู้ความคิดเกี่ยวกับชีวิตสภาพแวดล้อมสรรพสิ่งและถูกนำเสนออย่าง “สร้างสรรค์” เพราะผู้ผลิตตั้งใจ “ให้สาระทางปัญญาให้ความเพลิดเพลินในการครุ่นคิดมุ่งให้เกิดผลกระทบบางอย่างกับคนดูแล้วคิดต่อได้” ดังนั้นการชมสารคดีโทรทัศน์จึงไม่ควรเป็นเพียงการเปิดรับความเพลิดเพลินเท่านั้นแต่ควรเปิดรับสาระดีจาก “เรื่องจริง” ที่ผ่านการสร้างสรรค์นั้นด้วย

สื่อเป็นผลิตภัณฑ์ที่มนุษย์ผลิตขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันในแต่ละท้องถิ่นจะมีการเลือกใช้วัสดุที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับทางเลือกสรรวัสดุที่สามารถหาได้ง่ายตามธรรมชาติก็เป็นพืชล้มลุกที่พบได้ทั่วไปทุกภาคของประเทศไทยมักเกิดในบริเวณที่มีน้ำขังด้วยคุณสมบัติของกอกที่มีใบเหนียวชาวบ้านในสมัยโบราณจึงนิยมนำเอากกมาผลิตเป็นอุปกรณ์อำนวยความสะดวกของใช้ต่างๆ เช่น ตะกร้าหมวก เสื้อ เป็นต้น ในแต่ละท้องถิ่นมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาของตนเองจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปและให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมีความคงทนและสวยงามซึ่งแต่ละท้องถิ่นก็จะมีรูปแบบลวดลายที่แสดงออกถึงจินตนาการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละท้องถิ่น “เสื้อกอกไทบ้านแพง” เป็นมรดกตกทอดภูมิปัญญาชาวบ้านของชุมชนบ้านแพงอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคามที่มีการผลิตเสื้อกอกคุณภาพภาพที่ดีอีกทั้งยังมีการนำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายทางด้านประโยชน์ใช้

สอยมีสร้างผลิตภัณฑ์พื้นบ้านกับผลิตภัณฑ์ทั่วไปจนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความร่วมสมัยสร้างชื่อเสียงและรายได้ให้เกิดขึ้นกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลข้างต้นผู้ศึกษาจึงเกิดแนวคิดในการทำโครงการพัฒนาสารคดีเรื่องเสื่อกกไต้หวันเพื่อประชาสัมพันธ์เสื่อกกผลิตภัณฑ์ OTOP ของชาวบ้านแพงในสารคดีจะกล่าวถึงวิธีการผลิตเสื่อกกของกลุ่มบ้านแพงเพื่อให้คนทั่วไปได้เกิดความสนใจและได้รู้เกี่ยวกับวิธีการผลิตเสื่อกกและนำเสื่อกกไปแปรรูปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อย่างอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาสารคดีเรื่องเสื่อกกไต้หวัน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสารคดีเรื่องเสื่อกกไต้หวัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ด้านเนื้อหา

เป็นการนำเสนอความเป็นมาของเสื่อกกตลอดจนมาถึงเสื่อกกไต้หวันที่กำลังเป็นที่ยอมรับและโด่งดังซึ่งในสารคดีนี้จะนำเสนอเนื้อหาความเป็นมาและในชีวิตประจำวันของคนในภาคอีสานดังนี้ เสื่อกก ถือเป็นอีกหนึ่งอุปกรณ์ในชีวิตประจำวันของคนอีสานและนี่คือเรื่องราวของเสื่อกกไต้หวัน ยุคปัจจุบันนี้ในชีวิตประจำวันก็ยังใช้เสื่อกกเป็นอุปกรณ์คู่บ้านคู่เรือนอยู่ ซึ่งจะสังเกตได้ง่ายจากกิจกรรมต่างๆในครอบครัว หรือแม้กระทั่งการรับประทานอาหารร่วมกันในกิจกรรมต่างๆของคนอีสานเองก็ยังมีเสื่อเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเห็นได้จากกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของคนอีสานแทบทุกที่ จะสังเกตเห็นได้ชัดว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการรอนั่งนั้นจะเป็นเสื่อกกขนาดใหญ่ แม้กระทั่งพระก็ยังต้องใช้เสื่อกกรองพื้นก่อนที่จะวางอาสนะอีกด้วย ทั้งนี้เพราะเสื่อกกนั้นผลิตได้ง่ายตายและยังคงทนทำจากวัตถุดิบที่หาได้ง่ายตามภูมิภาคในแถบภาคอีสาน ในภูมิภาคที่ต้นกกเกิดนั้น จะเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ และมีหนองน้ำตื้นๆที่ก่อกำเนิดอยู่ที่นั่นนั้นมีความสมบูรณ์มาก เพราะสภาพแวดล้อมนั้นเอื้ออำนวย ถึงแม้จะอยู่ในช่วงหน้าแล้งก็ตามก็เป็นพืชที่อยู่ในวงศ์Cyperaceousซึ่งส่วนมากมักจะ เป็นวัชพืชที่ชอขึ้นในที่ลุ่มเป็นพืชร่มลึกที่มีอายุปีเดียวหรือหลายปีพบแพร่กระจายได้ทั่วโลกลาต้นไต้ดินเป็นเหง้าเป็นหัวที่มีข้อปล้องเห็นได้ชัดเจนหรือเป็นหัวเก็บสะสมอาหารลาต้นเหนือดินประกอบด้วยกลุ่มใบที่แตกเป็นกอหรือลาต้นตั้งตรงที่เกิดรวมกันเป็นกอใหญ่และมีลาต้นที่สร้างช่อดอกกหลายชนิดจัดว่าเป็นพืชเส้นใยซึ่งชาวไทยรู้จักเอาส่วนต้นเหนือดินของกกมาทอเป็นเสื่อและใช้ประโยชน์มานานแล้วกที่นำมาใช้ในการทอเสื่อมีหลายชนิดเช่นกกยูนานกกกระजूดกกสามเหลี่ยมแม้กระทั่งกกขนากกทรายหญ้าใบคมทรงกลมใหญ่แต่ที่นิยมนำมาใช้เพื่อทอเสื่อและผลิตภัณฑ์จักสานคือกกจันทบุรีหรือกกกลมเพราะเป็นกกที่มีคุณภาพดีเหมาะสำหรับใช้ในการทอเสื่อกกลมนี้มักเกิดในที่น้ำขังและขึ้นแฉะซึ่งมีน้ำขังลึกประมาณ 10-20 เซนติเมตรมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1-2 เซนติเมตรลาต้นที่เผล่พ้นจากพื้นดินมีลักษณะกลมข้างในกลางลาต้นมีช่องอากาศเล็กๆเมื่อปีบจะ

รู้สึกนุ่มเหมือนฟองน้ำผิวด้านนอกเป็นมันเรียบมีเส้นใยเรียงขนานกันยาวจนสุดลาดันส่วนเปลือกจึงเป็นส่วนสำคัญสำหรับการทอเสื่อเมื่อลาดันโตเต็มที่ประมาณ 200 เซนติเมตรจะตัดมาทอเสื่อวิธีการปลูกคล้ายการปลูกข้าวแต่จะปลูกไม่มากใช้พื้นที่ปลูกเพียงครอบครัวละ 1 งานก็สามารถตัดต้นกกกลมมาทอเสื่อได้ทั้งปีและต้นกกมีลักษณะพิเศษคือสามารถทนแล้งได้ดีและขยายพันธุ์ได้รวดเร็วชาวบ้านจึงนิยมปลูกตามริมสระน้ำหนองน้ำข้างถนนที่บ้านแพงก็ได้มีการตั้งศูนย์ OTOP ขึ้น เพื่อทำการผลิตและแปรรูปเสื่อกกโดยเฉพาะ การทอเสื่อจากต้นกกจะทอตามลำดับคือหลังจากที่ตัดต้นกกมาแล้วจะใช้มีดเล็กๆหรือเข็มหรือเหล็กแหลมผ่าตามยาวลำของต้นกก 1 ต้นจะผ่าเส้นได้ประมาณ 2-4 เส้นซึ่งจำนวนเส้นกกที่ผ่าได้จะขึ้นอยู่กับขนาดเล็กหรือใหญ่ของกกเส้นกกที่ผ่าได้มีขนาดยาวหรือสั้นก็ขึ้นอยู่กับความสูงของต้นกกเช่นกันหากต้นกกมีขนาดสูงจะผ่าได้ยาวก็สามารถนำมาทอเสื่อได้หน้าเสื่อกว้างมากหากต้นกกสั้นหรือเตี้ยก็จะผ่าได้สั้นและทอเสื่อได้หน้าเสื่อแคบเช่นกันเส้นกกที่เตรียมไว้หากต้องการเสื่อมีลวดลายสวยงามต้องมีการย้อมสีต่างๆหลังจากการย้อมสีแล้วจะนำเส้นกกออกผึ่งแดดอีกครั้งจนแห้งสนิทแล้วสามารถนำมาทำเป็นเส้นเพื่อทอเสื่อเป็นผืนได้

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน

3. ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคเรียนที่ 1/2558 (เดือนสิงหาคม 2558 – พฤศจิกายน 2558)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สารคดี หมายถึง งานนำเสนอเรื่องราวของเสื่อกกไต่บ้านแพงในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ สารคดี
2. เสื่อกกไต่บ้านแพง หมายถึง ข้อมูลที่กล่าวถึงเรื่องราวของเสื่อกกไต่บ้านแพง ตั้งแต่เริ่มต้นเรื่องราวของเสื่อจนถึงเรื่องราวของเสื่อกกไต่บ้านแพง สารคดีเป็นทางเลือกหนึ่งที่ดีในการถ่ายทอดเนื้อหาของเสื่อกกไต่บ้านแพงเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปรู้จักกับเสื่อกกไต่บ้านแพง ในสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง จะมีการนำเสนอ เพื่อความน่าสนใจ
3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มเสื่อกกไต่บ้านแพงบ้านแพงอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคามจำนวน 20 คนที่มีต่อสารคดี เรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อสารคดีเรื่องเสื่อกกไต่บ้านแพง

2. ผู้ชมได้รับความรู้และบันเทิงจากสารคดี เสือกกไต้หวันแพง
3. ได้เผยแพร่การทอเสือกกของกลุ่มทอเสือกกไต้หวันแพงในรูปแบบสารคดี
4. ทำให้บุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยวหรือผู้มีความสนใจได้รู้จัก เสือกกไต้หวันแพง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสื่อสารคดี
2. เสื่อกกไทบ้านแพง
3. ชนิดของกก
4. ทฤษฎีความพึงพอใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสารคดี

1. ความหมาย

สารคดี คือ งานเขียนอย่างสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะคล้ายบทความ แต่ไม่ใช่บทความ นักวิชาการได้อธิบายความหมายของสารคดีไว้ต่างกัันดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546, หน้า 1182) ได้ให้ความหมายของสารคดีไว้ว่า “สารคดี [สารระ-] น.เรื่องทีเรียบเรียงขึ้นจากความจริงไม่ใช่จินตนาการ เช่น สารคดีท่องเที่ยวสารคดีชีวประวัติ” ปานฉาย ฐานธรรม (ม.ป.ป., หน้า 51) อธิบายว่า “สารคดี คือการเขียนทีเน้นข้อมูลทีเป็นความจริงมากที่สุดโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ และความจริง เพื่อให้เกิดคุณค่าทางปัญญา”

ฉลุย สุรสิทธิ์ (2522, หน้า 259) อธิบายว่าคำว่า สารคดี ถ้าแยกคำแล้วแปล ก็จะได้ความว่า สาร หมายถึง สำคัญ คดีหมายถึง เรื่อง ถ้าแปลรวมกันก็หมายถึง เรื่องใดทีมีสาระสำคัญ และถ้าเทียบคำนี้ทีบคำภาษาอังกฤษจะเท่ากับคำ feature ซึ่งมีรากศัพท์ว่า fact ซึ่งแปลว่า ความจริง เพราะฉะนั้นการเขียนสารคดีจึงหมายถึงการเขียนเรื่องใดๆทีเป็นความจริง มีสาระสำคัญน่ารู้ ทีแฝงด้วยความจริงเนื้อหาทีมีสาระสำคัญทีเชื่อถือได้

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2533, หน้า 61) กล่าวถึงความหมายของสารคดีว่า “สารคดีจะมีลักษณะเนื้อหาสาระเชิงวิชาการทีใช้รูปแบบไม่เป็นทางการมีสาระความเพืดเพลิน และความรู้ใช้สำนวนภาษาทันสมัย เร้าความสนใจอยากติดตาม และมีอิสระในการใช้ภาษา”

ถวัลย์ มาตรฐาน (2545, หน้า 244) อธิบายว่า “สารคดี (Non-fiction) คือ งานเขียนทียึดถือเรื่องราวจากความเป็นจริงนำมาเขียนเพื่อมุ่งแสดงความรู้ทรรศนะความคิดเห็นเป็นหลัก ด้วยการจัดระเบียบความคิดในการนำเสนอผสมผสานในการถ่ายทอดต่อการสนใจใฝ่รู้ของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดคุณค่าทางปัญญา”

2. ประเภทของสารคดี

สารคดีสามารถจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท (การเขียนสารคดี, 2553, ย่อหน้า 4) ดังนี้

1. สารคดีประวัติบุคคลแบ่งได้ 2 ประเภทได้แก่

1.1 สารคดีอัตชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่เจ้าของประวัติเขียนเล่าประวัติและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

1.2 สารคดีชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่มีผู้อื่นกล่าวถึงอาจเป็นชีวประวัติรวมหลายๆชีวิตในเล่มเดียวหรืออาจเป็นชีวประวัติของบุคคลเดียวก็ได้

2. สารคดีท่องเที่ยว

สารคดีท่องเที่ยวเป็นสารคดีที่เล่าเรื่องราวการเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ความเป็นอยู่ของผู้คนรวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นคู่มือการเดินทาง เช่น เส้นทางการเดินทางที่พัก อาหาร ฯลฯ นอกจากนี้ผู้เขียนมักให้ข้อสังเกตและแสดงทัศนะต่อสิ่งที่พบเห็นไว้ด้วย

3. สารคดีแนะนำ

สารคดีแนะนำจะมีเนื้อหาหลากหลายครอบคลุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกแง่มุม ตั้งแต่เรื่องปัจจัยสี่การประกอบอาชีพ จนถึงการพักผ่อนหย่อนใจจากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าสารคดีจำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ

3.1 สารคดีชีวิตบุคคล

3.2 สารคดีท่องเที่ยว

3.3 สารคดีแนะนำ

3. การเขียนบทโทรทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ {Public Relations (PR)} หมายถึงการติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันตลอดจนสร้างสรรค์ความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างหน่วยงานของสถายันกับกลุ่มประชาชนต่างๆอันจะมีส่วนก่อให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาและความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชนประชาชน

งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่ต้องอาศัยสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรทั้งนี้เพราะคุณลักษณะของสื่อ(Characteristics of Media) ก็คือการที่สื่อเป็นตัวกลางซึ่งนำข่าวสารที่เป็นสิ่งเร้าไปนำเสนอให้กับผู้รับสารซึ่งก็ได้แก่ประชาชนทั้งภายในและภายนอกสถาบันผลที่คาดว่าจะได้รับจากการบริโภคสื่อก็คือผู้รับสารเกิดความตื่นตัวเป็นการสร้างความสนใจซึ่งทำให้เกิดความคิดและแรงให้เกิดการตอบสนอง (two-way communication) ทำให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติจากความหมายของงานประชาสัมพันธ์และคุณลักษณะของสื่อนักประชาสัมพันธ์จะต้องหาวิธีการในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่งานขององค์กรสถาบันของตนเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้มากที่สุด

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของประชาชนในปัจจุบันนี้มากทั้งยังมีพลังในการโน้มน้าวความคิดความเชื่อได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนชนิดอื่น ๆ ในบทความนี้จึงเลือกที่จะทำการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อโทรทัศน์บทโทรทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของ

การผลิตรายการโทรทัศน์บทโทรทัศน์ที่ดีจะส่งผลให้รายการโทรทัศน์ที่ผลิตออกมาประสบความสำเร็จไปกว่าครึ่งทั้งนี้เพราะบทโทรทัศน์ที่ดีสามารถสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรทุกฝ่ายซึ่งปฏิบัติการในท้องส่งโทรทัศน์นับแต่ดากล้องผู้กำกับรายการผู้กำกับเวทีฝ่ายแสงฝ่ายเสียงฝ่ายฉากและศิลปกรรม ฯลฯ ทำให้การผลิตรายการดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวและเป็นไปด้วยดีผู้เขียนบทโทรทัศน์จึงควรมีความรู้เบื้องต้นของสื่อโทรทัศน์เช่นความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของสื่อโทรทัศน์ (the characteristics of media)

Frank Jefkins (1983:107) ได้กล่าวถึงสื่อวิทยุโทรทัศน์ว่ามีคุณลักษณะที่โดดเด่นหลายประการซึ่งช่วยสร้างความสนใจแก่ผู้ชมแต่ขณะเดียวกันก็มีบางสิ่งที่จะต้องคำนึงอย่างละเอียดอ่อนด้วยคุณลักษณะที่น่าสนใจได้แก่

1. นอกเหนือจากเสียงแล้วโทรทัศน์มีภาพที่แสดงความเคลื่อนไหวและสีส้มเหมือนจริง
2. การผลิตรายการต้องใช้เวลามากใช้กำลังคนมากและเสียค่าใช้จ่ายสูง
3. เนื่องจากเป็นสื่อที่เสนอทั้งภาพและเสียงดังนั้นบุคลิกภาพของผู้ดำเนินรายการจึงต้องน่าสนใจและเป็นที่ยอมรับของผู้ชม

4. การถ่ายทำรายการวิทยุโทรทัศน์ต้องกระทำในสถานที่ที่เหมาะสมและในเวลาจำเพาะซึ่งบางครั้งอาจต้องการช่วงเวลาพิเศษที่ไม่สามารถปะปนกับสื่อมวลชนอื่นๆ การผลิตรายการโทรทัศน์ หมายถึงการทำงานร่วมกันเป็นทีมและก็เหมือนทีมงานอื่นที่ต้องมีผู้นำที่มีหน้าที่รับผิดชอบมีความสามารถในการวางแผนดำเนินงานและตัดสินใจที่ดีสำหรับในเรื่องโทรทัศน์หรือบทบาทดังกล่าวจะเป็นหน้าที่ของผู้ผลิตรายการเพราะผู้ผลิตจะพัฒนาความคิดของรายการให้คำปรึกษาหารือแนะนำตลอดรายการตั้งแต่ขั้นประชุมก่อนการผลิตไปจนถึงขั้นสุดท้ายคือการตัดต่อเทปเป็นบุคคลเดียวที่ต้องรับผิดชอบทุกเรื่องทั้งด้านเทคนิคการผลิตและด้านความคิดสร้างสรรค์การผลิตตลอดไปจนถึงการลงมือผลิต

เลือกไก่บ้านแพง

ต้นกกเป็นพืชที่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและเพิ่มมูลค่าได้เช่นทอเลือกไก่เพื่อทำเป็นรองเท้าแตะหมอนรองนั่งกระเปาะและชุดรองแก้วเป็นต้นชุมชนแพงเป็นชุมชนที่เน้นการทอเลือกไก่มาตั้งแต่อดีตผลิตภัณฑ์ของบ้านแพงนั้นได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัยทั้งในเรื่องรูปแบบและลวดลายทำให้บ้านแพงกลายเป็นหมู่บ้าน OTOP ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันดีในด้านผลิตภัณฑ์เลือกไก่ทั้งจากในและต่างประเทศด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชุมชนกลายเป็นแหล่งศึกษาดูงานในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนการทอเลือกไก่มีมาประมาณ 100 ปีแล้วส่วนใหญ่ทอเลือกไก่เพื่อใช้สอยในครัวเรือนสำหรับแลกเปลี่ยนกับสิ่งของเครื่องใช้ภายในหมู่บ้านและใกล้เคียงโดยเริ่มต้นทอเลือกจากต้นกกสามเหลี่ยม (ต้นผ้อ) ต่อมาพระที่วัดได้นำพันธุ์ต้นกก (ไหล) มาจากจังหวัดร้อยเอ็ดมาทดลองปลูกที่ริมบึงบ้านแพงผลปรากฏว่าปลูกได้ผลดีเจริญเติบโตเร็วจึงมีราษฎรนามาปลูกเพิ่มกันเกือบทุกครัวเรือนมีคุณสมบัติเหนียวเมื่อทอเป็นผืนจะใช้งานได้มีความ

คงทนถาวรมากกว่าการทอจากต้นฝ้าย ต่อมา มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพในรูปแบบคณะกรรมการกลุ่มอาชีพทอเสื่อกกบ้านแพงจนถึงปัจจุบัน(มูลนิธิเพียรดวงษ์, 2549)ชุมชนแพงเป็นชุมชนที่เน้นการทอเสื่อกกมาตั้งแต่อดีต ผลิตภัณฑ์ ของบ้านแพงนั้น ได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัยทั้งในเรื่องรูปแบบ และลวดลาย ทำให้บ้านแพง กลายเป็นหมู่บ้าน OTOP ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยู่อักกันดีในด้านผลิตภัณฑ์เสื่อกกทั้งจากในและต่างประเทศอีกด้วย

ชนิดของต้นกก

Carex เป็นไม้ล้มลุกอายุหลายฤดู ลำต้นตั้งตรงเป็นสามเหลี่ยม บางชนิดมีไหลเลื้อยไปได้ดิน ใบเรียวยาวแคบช่อดอกมีทั้ง panicle, raceme และ spike มีดอกรวมหรือ spikelet ประกอบด้วยดอกย่อย (florete) เพียงดอกเดียว หรือ spikelet เท่ากับ florete มีทั้งดอกที่มีก้านและไม่มีก้านดอก และไม่มีก้านดอกส่วนดอกเป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศ หรือมีเพศแยกกันอยู่คนละดอก แต่อยู่ในช่อดอกเดียวกันและเกสรเพศผู้มี 3 อัน เนื่องจากกกมีลักษณะคล้ายหญ้า จึงทำให้มีผู้เรียกเป็นหญ้าด้วยแต่ความจริงแล้วน่าจะเรียกว่ากกมากกว่า ซึ่งจะได้แยกออกไปจากหญ้าได้บ้าง เช่น

1. หญ้าคมบาง (กกคมบาง) CarexbaccansNees
2. หญ้าคมบาง (กกคมบาง) Carexstramentita Boot
3. หญ้าคมบางเล็ก (กกคมบางเล็ก) Carexindica Linn.
4. หญ้าคมบางขาว (กกคมบางขาว) CarexcruciataVahl
5. หญ้ากระติง (กกกระติง) Carexthailandica T. Koyama
6. หญ้าดอกดิน (กกดอกดิน) Carextricephalaboeck

สกุล Carex มีหลายชนิดที่ใช้ประโยชน์ได้แต่ไม่มีในเมืองไทย

1. Carexatherodes ในทวีปอเมริกาใช้ทำหญ้าแห้ง (hay)
2. Carexbrizodies ในยุโรปใช้สานกระจาด กระเช้า
3. Carexdispalatha ในญี่ปุ่นใช้ทำหมวก

Cyperus เป็นไม้ที่มีอายุฤดูเดียวและหลายฤดู มีทั้งต้นตั้งตรง ลำต้นตั้งเป็นสามเหลี่ยม บางครั้งก็กลม ใบเหมือนใบหญ้า ใบที่อยู่แถบโคนต้นจะเปลี่ยนเป็นเกล็ดหรือแน่นห่อหุ้มโคนต้นและไหล ช่อดอกเกิดที่ปลายต้นเป็นหลายแบบ ดอกรวม (spikelet) ประกอบด้วยดอกย่อย (florete) ดอกเดียวหรือหลายดอกและเป็นดอกที่สมบูรณ์เพศ มีเกสรเพศผู้ 1-3 อัน เกสรเพศเมีย 2-3 แฉก พืชสกุลนี้มีหลายชนิดเป็นวัชพืช เป็นสมุนไพร ประกอบยารักษาโรค เป็นอาหารและใช้ทำภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ Cyperus ชนิดต่างๆ ได้แก่

1. กกขนาก cyperusdifferrmis L. เป็นวัชพืชในนาข้าวและพืชไร่ ลักษณะคล้ายกกทั่วไป แต่ที่สังเกตง่ายคือ ดอกมีขนาดเล็กจะรวมกันอยู่เป็นกลุ่มคล้ายหัวกลมๆ

2. กกทรายหรือกกหัวแดง *Cyperusiria* เป็นวัชพืชพบในนาข้าวและพืชไร่เช่นเดียวกับ กกขนาก ลักษณะที่เด่นของวัชพืชนี้คือรากมีสีแดงปนเหลือง ช่อดอกสีเหลืองกระจาย กว้าง ใบประดับอันล่างสุดที่รองรับช่อดอกมีความยาวกว่าช่อดอก

กกชนิดอื่นที่เป็นวัชพืชยังมี

1. กกขี้หมา (*Cyperuspolystachyos*Roxb)
2. กกนา *Cyperushaspan* Linn.)
3. กกริงกา (*Cyperusdigitatus*Roxb.)
4. กกริงกาป่า (*Cyperuscuspidatus*Kunth.)
5. กกลังกา (*Cyperusalternifollius* Linn.)
6. กกเล็ก (*Cyperuspulcherrimus*Willd. &Kunth)

กกบางชนิดที่ใช้เป็นสมุนไพรประกอบยารักษาโรคได้

1. กกขี้หมา (*Cyperuspolystachyos*Roxb.)
2. กกสามเหลี่ยม (*Cyperusmalaccensis*Lamk.) ใช้ไหล (rhizome) แก้โรคกระเพาะ และแก้อาการท้องผูก

กกหลายชนิดที่ใช้เป็นอาหารได้แต่ไม่มีในเมืองไทย

เช่น *Cyperusesculentus* ภาษาอังกฤษเรียกว่า Chuta earth almond, tiger nut หรือ rush nut มีไหลซึ่งเป็นที่เก็บอาหารใช้กินได้ มีกกอีกหลายชนิดใช้ประโยชน์ได้แต่ไม่พบในเมืองไทย เช่น *Cyperusarticulatus* และ *Cyperuslongus* ภาษาอังกฤษเรียก galin gale มีไหลที่มีกลิ่นหอมใช้ในอุตสาหกรรมทำน้ำหอมได้ *Cyperusmalacopsus* และ *Cyperustegetiformis* ภาษาอังกฤษเรียก Chinese mat grass ใช้ทำเสื่อเช่นเดียวกับกกสานเสื่อหรือกกจันทบุรี (*Cyperuscorymbosus*) ซึ่งมีปลุกกันแพร่หลายในเมืองไทย ส่วนกกอียิปต์ (*Cyperus papyrus* Linn.) ภาษาอังกฤษเรียก papyrus หรือ paper reed นั้น แพร่เข้ามาในเมืองไทยนานแล้ว ชอบขึ้นในที่ที่มีน้ำขังมีลำต้นกลมผิวลำต้นเขียวเป็นมัน ดอกออกเป็นช่อกระจุกกลมๆ ที่ปลายต้นช่อดอกแต่ละช่อจะมีก้านเป็นเส้นเล็กผ่อยชูยาวออกไปเหมือนคนผมยุ่ง ในอียิปต์โบราณใช้ลำต้นทำกระดาษ แต่ในปัจจุบันเลิกใช้แล้ว

Scirpus เป็นไม้อายุฤดูเดียวและหลายฤดูมีไหลใต้ดิน ลำต้นตั้งตรงเป็นเหลี่ยมบางครั้งเกือบกลม บางชนิดจมอยู่ใต้ดินหรือลอยที่ผิวน้ำ ใบมีรูปร่างแตกต่างกันออกไป บางครั้งก็ไม่มีช่อดอกเกิดที่ปลายต้นหรือบางครั้งเกิดที่ด้านข้างของลำต้นแต่ค่อนข้างน้อย ดอกรวม (spikelet) ประกอบด้วยหลายดอกย่อย (floret) และเป็นดอกที่สมบูรณ์เพศมีเกสรเพศผู้ 1-3 อัน และเกสรเพศเมีย 2-3 แฉก พวกที่เป็นวัชพืชและรู้จักกันดีคือ กกสามเหลี่ยมหรือกกตะกรับ (*Scirpusgrosus*L.f) มีลำต้นตั้งตรงมีขนาดใหญ่และเป็นสามเหลี่ยม ผิวลำต้นเรียบเป็นมัน ช่อดอกเกิดที่ปลายต้น ในสมัยอินเดียโบราณใช้เป็นยาแก้ท้องเสีย และลำต้นใช้สานเสื่อและทำเชือกได้ ส่วนกกทรงกระเทียม (*Scirpusarticulatus* Linn.) ใช้เป็นยาระบายหรือยาขับถ่าย อีกชนิดหนึ่งมีปลุกกันมากในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย คือ กกกลมหรือกกยูนนาน (*Scirpusmucronatus* Linn.) ใช้ทำเชือกและสายเสื่อโดยเฉพาะมีลำต้นเกือบกลม ตั้งตรงมีความ

สูงกว่ากกลมเล็กน้อย แต่ที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ช่อดอกจะเกิดเป็นช่อกระจุกทางด้านข้างของลำต้นและค่อนข้างไปทางส่วนปลายต้น ช่อดอกเกิดจากจุดเดียวกันและกระจายออกไปรอบด้านเหมือนรูปดาว ชาวบ้านจะแยกไหลจากคอกเดิมไปขยายพันธุ์และจะตัดเมื่อมีอายุราว 3 เดือน ก่อนที่ต้นจะออกดอกใช้เวลาตากแดด 4-5 วัน ในต่างประเทศ เช่น อเมริกาเหนือและใช้ลำต้นของ Scirpuslacustrisสานทำกระจาดที่นึ่ง และสานเสื่อ อีกชนิดหนึ่ง คือ Scirpustatara ใช้ทำแพและเรือคานู (canoe) ส่วนในจีนและญี่ปุ่นใช้กินหัวของ Scirpustuberosus ทั้งสามชนิดดังกล่าวไม่มีในบ้านเรา

ทฤษฎีความพึงพอใจ

1. ความหมายความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (gratification) ตามความหมายของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ให้ความจำกัดความไว้ว่าหมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ (need) หรือแรงจูงใจ (motivation) (Wolman, 1973)

ความพึงพอใจหมายถึง พอใจ ชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 775) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ (Quirk, 1987)

ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ (Hornby, 2000)

โดยสรุปแล้วความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจ ชอบใจ และมีความสุข ที่ความต้องการ หรือเป้าหมาย ที่ตั้งใจไว้บรรลุผลหรือสมหวังนั่นเอง สำหรับนักเรียนแล้วก็ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนส่วนใหญ่ก็ย่อมจะมีความต้องการหรือความคาดหวังว่า สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะสามารถช่วยให้ตัวเองสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นหรือได้ผลการเรียนดีขึ้นนั่นเอง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจหรือผลการสอบ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

คณิต ดวงหส์ดี (2537) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่นๆ ถ้างานที่ทำหรือ 19 องค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้บุคคลนั้น จะเกิดความพึงพอใจในงานขึ้นจะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจจากการศึกษา รวบรวม และสรุปของ มีดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบการต่างๆ

2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล

4. ผลประโยชน์ทางสังคม (association attractiveness) คือ ความสัมพันธ์อันที่มิตรกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจและสภาพการเป็นอยู่ร่วมกันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกัน และ มีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ความพึงพอใจกับทัศนคติเป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมากจนสามารถใช้แทนกันได้ โดยให้คำอธิบายความหมายของทั้งสองคำนี้ว่า หมายถึง ผลจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ (Vroom, 1990, p. 90)

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพหรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น (Good, 1973, p.320)

แนวคิดความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากความคาดหวัง หรือเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของตัวบุคคล

2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Shelly อ้างโดย ประกายดาว (2536) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ ขณะที่วิชัย (2531) กล่าวว่าแนวคิดความพึงพอใจ มีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ กล่าวคือความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

พิทักษ์ (2538) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกทิศทางของผลการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยาคือเฉยๆ ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งที่มากระตุ้น

สุเทพ (2541) ได้สรุปว่า สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ มีด้วยกัน 4 ประการ คือ

สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของ หรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบการต่างๆ

สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย

ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่างๆที่สนองความต้องการของบุคคล

ผลประโยชน์ทางสังคม (association attractiveness) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจและสภาพการร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ขณะที่ ปรียากร (2535) ได้มีการสรุปว่า ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ใช้เป็นเครื่องมือป้อนถึงปัญหาที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานนั้นมี 3 ประการ คือ

ปัจจัยด้านบุคคล (personal factors) หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน เพศ จำนวนสมาชิกในความรับผิดชอบ อายุ เวลาในการทำงาน การศึกษา เงินเดือน ความสนใจ เป็นต้น

ปัจจัยด้านงาน (factor in the Job) ได้แก่ ลักษณะของงาน ทักษะในการทำงานฐานะทางวิชาชีพ ขนาดของหน่วยงาน ความห่างไกลของบ้านและที่ทำงาน สภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

ปัจจัยด้านการจัดการ (factors controllable by management) ได้แก่ ความมั่นคงในงานรายรับ ผลประโยชน์ โอกาสก้าวหน้า อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ สภาพการทำงาน เพื่อนร่วมงาน ความรับผิดชอบ การสื่อสารกับผู้บังคับบัญชา ความศรัทธาในตัวผู้บริหาร การนิเทศงาน เป็นต้น

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตั้งเครียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิด

ความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ فروยด์

3.1 ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation)

อับราฮัม มาสโลว์ (A.H.Maslow) ค้นหารีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่ง ทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเองแต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

- 1) ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค
- 2) ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย
- 3) ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากเพื่อน
- 4) ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะทางสังคม
- 5) ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

บุคคลพยายามที่สร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก ก่อนเมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็จะหมดลงและเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไปตัวอย่าง เช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะชั้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือไม่ต้องการแม้แต่อากาศที่บริสุทธิ์ (ความปลอดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (egoistic hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป

ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (ethical hedonism) ทรศณะนี้ถือว่ามีมนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษยหรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรเมษฐ์ศักดิ์พันธ์(2555 : 37-40)งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบและขั้นตอนการนำเสนอสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรายการโทรทัศน์ทั้งขั้นตอนก่อนการผลิตขั้นตอน

การผลิตและขั้นตอนหลังการผลิตเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการผลิตสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ
 นำไปพัฒนาการผลิตรายการสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรายการที่ศึกษาคือรายการ
 “เนวิเกเตอร์” รายการ “เปิดโลกสดใส” รายการ “รักบ้านเกิด” รายการ “ผจญภัยไร้พรมแดน”
 และรายการ “I See U” ผลจากการศึกษารูปแบบในครั้งนี้พบว่าได้รูปแบบของรายการสารคดี
 ท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามที่ตั้งไว้ตามสมมติฐานและผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบ
 รายการสารคดีท่องเที่ยวที่ว่ารูปแบบสารคดีท่องเที่ยวนั้นผู้ผลิตจะต้องพิจารณาในการผลิต
 รายการให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่มเป้าหมายและเวลาที่ตั้งเอาไว้ซึ่งสามารถแบ่ง
 ได้ตามเกณฑ์ต่างๆคือการแยกสารคดีตามลักษณะของเนื้อหาการแยกรูปแบบของรายการสารคดี
 ตามเนื้อเรื่องที่นำเสนออย่างละเอียดลักษณะในการนำเสนอสารคดีและลักษณะของรายการสาร
 คดีเพื่อการท่องเที่ยว

ธรรยุทธ ปัญญาโสภณ (2556 : 3) การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
 Research) โดยการสังเคราะห์เนื้อหาบทสารคดีโทรทัศน์ที่นักศึกษาเขียนในชั้นเรียน วย.301 การ
 เขียนบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของคนใน
 สังคมไทยผ่านการเขียนบทสารคดีโทรทัศน์ใน 2. เพื่อศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมผ่านบทสารคดี
 โทรทัศน์โดยใช้การวิเคราะห์บทสารคดีโทรทัศน์ที่นักศึกษาเขียนจำนวน 50 ชิ้นผลการวิจัยพบว่า
 ในบทสารคดีมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยคือความสุขในการดำเนินชีวิตมาก
 ที่สุดคือร้อยละ 76.00 รองลงมาคือภูมิปัญญาไทยร้อยละ 12.00 ความพอเพียงร้อยละ 8.00 และ
 การทำบุญร้อยละ 4.00 ตามลำดับส่วนเรื่องคุณธรรมจริยธรรมบทสารคดีสะท้อนด้านความ
 ซื่อสัตย์มากที่สุดคือร้อยละ 58.00 รองลงมาคือความขยันร้อยละ 20.00 ความสะอาดร้อยละ
 10.00 ความมีน้ำใจและความมีวินัยมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 6.00 ส่วนคุณธรรมจริยธรรม
 เรื่องความสุภาพความประหยัดและความสามัคคีไม่ปรากฏในบทสารคดีที่วิเคราะห์

มรรยาท พงษ์ไพบูลย์ (2554 : 10) งานวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้เป็นงานผลิตรายการสาร
 คดีโทรทัศน์เชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อค้นคว้าและสร้างสรรค์วิธีการนำเสนอรายการสารคดี
 แนวใหม่ โดยนำภาพตามแนวคิดสุนทรียศาสตร์ของ Anti-realism เข้ามาผสมผสานในรายการ
 สารคดี รวมทั้งทดสอบประสิทธิผลของรายการที่มีต่อการรับรู้ความหมาย และอารมณ์ของผู้ชม
 ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้แบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก คือ การทดลองผลิตรายการ ใช้วิธีวิจัย
 เชิงสร้างสรรค์ ขั้นตอนที่สอง คือ การทดสอบประสิทธิผลของรายการ แบ่งเป็น 1. ใช้วิธีวิจัย
 ภาคสนาม ประกอบการสัมภาษณ์กลุ่ม กับผู้ชมทั่วไปจำนวน 35 คน 2. ใช้วิธีสนทนากลุ่ม กับนัก
 วิชาชีพและนักวิชาการทางด้านสารคดีโทรทัศน์ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า การใช้ภาพ
 แนว Anti-realism ในสารคดีโทรทัศน์สามารถทำให้ผู้ชมรับรู้และเข้าใจความหมายของรายการ
 ได้ ทั้งความหมายนัยตรงและความหมายนัยแฝง ในขณะที่การรับรู้และเข้าใจความหมายของภาพ
 ที่ใช้จะค่อนข้างหลากหลายไปตามการตีความ อันเนื่องมาจากลักษณะทางจิตวิทยา และค่านิยม
 วิถีชีวิตของผู้ชม อย่างไรก็ตาม การตีความหมายของภาพที่หลากหลายนั้นไม่ ส่งผลทำให้การรับรู้
 ประเด็นหลักของเรื่องเสียไป นอกจากนี้ การรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของผู้ชมยังเป็นผลมาจากการ
 รับรู้และเข้าใจความหมายที่ถูกต้องของเรื่องอีกด้วย สารคดีเชิงทดลองที่ใช้ภาพแนว Anti-

realism เรื่องนี้ยังสามารถคงคุณลักษณะของความเป็นสารคดีไว้ได้ และถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำไปใช้สำหรับการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์ เนื่องจากสามารถที่จะ 1. กระตุ้นให้ผู้ชมได้ใช้ความคิด 2. เน้นความหมายนัยแฝง อารมณ์ ความรู้สึกของเรื่อง 3. แสดงถึงเนื้อหาที่เป็นนามธรรม แต่ขณะเดียวกัน การใช้ภาพดังกล่าวต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้ชม และบริบททางการสื่อสารให้มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

โครงการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง ผู้ศึกษามีวิธีการดำเนินการศึกษาเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีดำเนินการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง
2. แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง

วิธีดำเนินการศึกษา

1. การสร้างสารคดี เรื่อง “เสือกกไต่บ้านแพง”

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง ตามหลักการผลิตแอนิเมชัน

3P ประกอบด้วย

1.1 ขั้นตอนก่อนการผลิต (Pre-Production)

1.1.1 ผู้ศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเสือกกและทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเสือกกไต่บ้านแพงประกอบด้วย อาจารย์เมตตา เก่งชูวงศ์ และ คุณสำริด ชาญศึก เพื่อจัดทำบทดำเนินเรื่อง จากการศึกษาผู้ศึกษาสรุปเนื้อหาได้ดังนี้

1.1.2 ผู้ศึกษานำเนื้อเรื่องจากการค้นคว้าในข้อ 1 เขียนบทนำเนินเรื่องดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 บทดำเนินสารคดี เรื่องเสือกกไต่บ้านแพง

ภาพ	เสียง/บรรยาย
1. Title ของสารคดีเสือกก	เพลงบรรเลง
2. Inset LS เสือกที่กำลังตากอยู่บนราวหลายๆ	เสียงบรรยาย เสือก ถือเป็นอีกหนึ่งนั้งอุปกรณ์ใน

<p>ผืนและ Dolly right เพื่อให้เห็นถึงเสือและ ลวดลายของเสือ</p>	<p>ชีวิตประจำวันของคนอีสาน และนี่คือเรื่องราวของเสือกก ไทบ้านแพง</p>
<p>3. Cut เป็น LS ของคนที่กำลังทำกับข้าว และ MS/Low Angle ที่ผู้หญิงทำกับข้าว/CU/ High Angle ในกระทะกำลังผัด/LS/Eye-level คนในครอบครัวกำลังปูเสื่อและนั่งลงตัดเป็น Dolly in ไป MS กับตัวแบบขณะที่กล้อง Dolly in อยู่ นั้นผู้หญิงเดินมาวางอาหารลงด้วยแล้วนั่งทานด้วยกัน ซึ่งจะตัดมาเป็น MS แต่ละคนให้ เห็นอริยาบทต่างๆของการรับประทานอาหาร อย่างมีความสุข ขณะนั้นก็ CU ในภาพขณะไป ด้วย(ให้เห็นถึงการตักอาหารด้วย)</p>	<p>เสียงบรรยาย จากพิธีกรประจำรายการ (พิธีกรจะมา แต่เสียงเท่านั้น) ยุคปัจจุบันนี้ ในชีวิตประจำวันก็ยัง ใช้เสื่อเป็นอุปกรณ์คู่บ้านคู่เรือนอยู่ ซึ่งจะสังเกตได้ ง่ายจากกิจกรรมต่างๆในครอบครัว หรือแม้กระทั่ง การรับประทานอาหารร่วมกัน</p>
<p>4. Cut เป็น MLS/Eye-level ภายในบริเวณวัด ซึ่งกำลัง จังหวะอยู่ซึ่งจะมีการเตรียมสถานที่โดย การปิดกวาดและปูเสื่อ กล้องจะ ตัดเป็น MS ที่ การปูเสื่อและตัดเป็น CU ที่เสื่อเพื่อให้เห็นถึง ลวดลายของเสื่อ แล้วตัดเป็น LS ที่พระมานั่งทำ กิจต่างๆ</p>	<p>เสียงพิธีกร บรรยาย ในกิจกรรมต่างๆของคนอีสาน เองก็ยังมีเสื่อเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเห็นได้จาก กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา</p>
<p>5. . Cut เป็น MS/ Eye-level ผู้เชี่ยวชาญ นั่ง พุด</p>	<p>ในการทำพิธีกรรมทางศาสนาของคนอีสานแทบทุกที่ จะสังเกตเห็นได้ชัดว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการรอนึ่งนั้น จะเป็นเสือกกขนาดใหญ่ แม้กระทั่งพระก็ยังต้องใช้ เสือกกรองพื้นก่อนที่จะวางอาสนะอีกด้วย ทั้งนี้ เพราะเสือกกนั้นผลิตได้ง่ายดายและยังคงทน ทำจาก วัสดุดิบที่หาได้ง่ายตามภูมิประเทศในแถบภาคอีสาน</p>
<p>6. Cut ELS/ Eye-level ทุ่งนา และ Pan right ให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของทุ่งนา</p>	<p>เสียงบรรยาย ในภูมิประเทศที่ตื้นกก เกิดนั้น จะเป็น แหล่งที่อุดมสมบูรณ์ และมีหนองน้ำ</p>
<p>7. Cut เป็นหนองน้ำ กล้องจะเคลื่อนไป ข้างหน้าโดยใช้ Stadicam เพื่อให้เห็นหนองน้ำ ซึ่งมีต้นกกเกิดอยู่</p>	<p>เสียงบรรยาย ต้นกกที่เกิดอยู่ที่นั่นมีความสมบูรณ์ มาก เพราะสภาพแวดล้อมนั้นเอื้ออำนวย ถึงแม้จะ อยู่ในช่วงหน้าแล้งก็ตาม</p>
<p>8. Cut เป็น MS/ Eye-level ผู้เชี่ยวชาญนั่งพูด ขณะที่พักอยู่ แทรกเป็นกล้อง ECU ต้นกกและ Tilt Up ตามลำต้นของต้นกกและตัดเป็น MS</p>	<p>กกเป็นพืชอยู่ในวงศ์ Cyperaceae ซึ่งส่วนมากมักจะ เป็นวัชพืชที่ชอบขึ้นในที่ลุ่มเป็นพืชล้มลุกที่มีอายุปี</p>

<p>กลุ่มต้นกก</p>	<p>เดี่ยวหรือหลายปีพบแพร่กระจายได้ทั่วโลกลาตันใต้ดินเป็นเหง้าเป็นหัวที่มีข้อปล้องเห็นได้ชัดเจนหรือเป็นหัวเก็บสะสมอาหารลาตันเหนือดินประกอบด้วยกลุ่มใบที่แตกเป็นกอหรือลาตันตั้งตรงที่เกิดรวมกันเป็นกอใหญ่และมีลาตันที่สร้างช่อดอกกหลายชนิดจัดว่าเป็นพืชเส้นใยซึ่งชาวไทยรู้จักนาเอาส่วนต้นเหนือดินของกกมาทอเป็นเสื่อและใช้ประโยชน์นานมาแล้วกกที่นำมาใช้ในการทอเสื่อมีหลายชนิดเช่น กกยูนานกกกระจูดกกสามเหลี่ยมแก้วกระดาน กกขนากกกทรายหญ้าใบคมทรงกลมใหญ่แต่ที่นิยมนำมาใช้เพื่อทอเสื่อและผลิตภัณฑ์จักสานคือกกจันทบุรีหรือกกกลมเพราะเป็นกกที่มีคุณภาพดีเหมาะสำหรับใช้ในการทอเสื่อกกกลมนี้มักเกิดในที่นา มีน้ำขังและชื้นแฉะซึ่งมาน้ำขังลึกประมาณ 10-20 เซนติเมตรมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1-2 เซนติเมตรลาตันที่โผล่พ้นจากพื้นดินมีลักษณะกลมข้างในกลางลาตันมีช่องอากาศเล็กๆเมื่อบีบจะรู้สึกนุ่มเหมือนฟองน้ำผิวด้านนอกเป็นมันเรียบมีเส้นใยเรียงขนานกันยาวจนสุดลาตันส่วนเปลือกจึงเป็นส่วนสำคัญสำหรับการทอเสื่อเมื่อลาตันโตเต็มที่ประมาณ 200 เซนติเมตรจะตัดมาทอเสื่อวิธีการปลุกคล้ายการปลุกข้าวแต่จะปลุกไม่มากใช้พื้นที่ปลุกเพียงครอบครัวละ 1 งานก็สามารถตัดต้นกกกลมมาทอเสื่อได้ทั้งปีและต้นกกมีลักษณะพิเศษคือสามารถทนแล้งได้ดีและขยายพันธุ์ได้รวดเร็วชาวบ้านจึงนิยมปลุกตามริมสระน้ำหนองน้ำข้างถนน</p>
<p>9. Cut ELS/ Low Angle ศูนย์โอท็อปเสื่อกกที่บ้านแพง</p>	<p>เสียงบรรยาย/ที่บ้านแพงก็ได้มีการตั้งศูนย์โอท็อปขึ้นเพื่อทำการผลิตและแปรรูปเสื่อกกโดยเฉพาะ</p>
<p>10. CutLS คุณน้อยกำลังนั่งตัดกก และ CutMS คนอื่นที่กำลังทำงาน และตัดเป็น CU ใกล้กับมือที่กำลังทำงานด้วย</p>	<p>ไม่มีเสียงบรรยาย</p>
<p>11. Cut MS คุณน้อยนั่งพูด เรื่องของประวัติของเสื่อกกบ้านแพง</p>	<p>เสียงคุณน้อยพูดถึงเสื่อกกบ้านแพง</p>
<p>12. ขณะที่คุณน้อยพูด Inset Pan right ภายในศูนย์โอท็อป</p>	<p>เสียงคุณน้อยพูดถึงเสื่อกกบ้านแพง</p>

และ Zoom in ไปที่ผลิตภัณฑ์เสื้ออก	
13. Cut ELS สภาพพื้นที่ ที่ปลูกลงของบ้านแพง	เสียงบรรยาย ศูนย์ otop ของกลุ่มเสื้ออกที่บ้านแพงเองก็ทำการปลูกลงด้วย ซึ่งสภาพพื้นที่ๆ เหมาะกับการปลูกลงนั้น จะต้องมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำซึ่งมีความชื้นพอสมควร
14. CutMS คนกำลังตัดกก CU ไปที่มีมือกำลังตัดกก	เสียงบรรยาย เมื่อต้นกกโตเต็มที่หรือพอที่จะนำมาทอเป็นเสื้อได้แล้วก็ถึงเวลาที่จะตัดต้นกก
15. แทรก LS คนตัดกกเดินเอาต้นกกที่ตัดได้มายังพื้นที่ที่จะทำการมัดกก	ไม่มีเสียงบรรยาย
16. Cut เป็น MS ผู้เชี่ยวชาญพูด ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญกำลังพูดให้แทรกเป็น MS กำลังใช้มีดกรีดกกด้วย และECU ที่มีมือและ ตัดกลับมาเป็นผู้เชี่ยวชาญพูดจนจบ	การทำเส้นทอเสื้ออกจากต้นกกจะหาตามลำดับคือ หลังจากที่ได้ตัดต้นกกมาแล้วจะใช้มีดเล็กๆหรือเข็มหรือเหล็กแหลมผ่าตามยาวของต้นกก 1 ต้นจะผ่าเส้นได้ประมาณ 2-4 เส้นซึ่งจำนวนเส้นกกที่ผ่าได้จะขึ้นอยู่กับขนาดเล็กหรือใหญ่ของกกเส้นกกที่ผ่าได้มีขนาดยาวหรือสั้นก็ขึ้นอยู่กับความสูงของต้นกก เช่นกันหากต้นกกมีขนาดสูงจะผ่าได้ยาวก็สามารถนำมาทอเสื้อได้หน้าเสื้อกว้างมากหากต้นกกสั้นหรือเตี้ยก็จะผ่าได้สั้นและทอเสื้อได้หน้าเสื้อแคบเช่นกัน
17. ภาพสไลด์โมชันของเส้นกก แบบ CU เส้นกกกำลังปลิวช้าๆ	
18. คุณน้อย นั่งพูด ถึงเรื่องของการตากเส้นกก	หลังจากได้เส้นกกแล้วก็ต้องตากเส้นกกเหล่านั้นให้แห้งเพื่อจะได้ทำในขั้นตอนต่อไปค่ะ
19. Dollyไปทางซ้าย (เส้นกกที่กำลังตาก)	
20. MSผู้เชี่ยวชาญและคุณน้อยนั่งพูดถึงเรื่องการย้อมสีกก	
21. LSการย้อมสีกก ตัดเข้า MSขณะเอาเส้นลงหม้อย้อม ขณะที่เสียงบรรยายถึงสีจากธรรมชาติจะตัดเข้าภาพของ ดอกไม้ที่นำมาทำสีด้วยและตัดกลับมาที่การย้อมดั้งเดิม	เสียงบรรยาย การย้อมสี/ในการย้อมสีนั้น สีหาได้จากธรรมชาติเช่น จากดอกอัญชัน จาก.....แต่ทุกวันนี้หาได้ง่ายจากสีผสมอาหารต่างๆ
22. CU การย้อมสี(ขณะที่กำลังยกเส้นกกขึ้นจากหม้อย้อม)ทำ Slow Motion	

23.LS กำลังตากล้องที่ได้อาจการข้อม และ กล้องเคลื่อนโดย Stadicam จากขวาไปซ้าย	เสียงบรรยาย/หลังจากข้อมเส้นกแล้วขั้นตอน สุดท้ายก่อนทอเสือกก็คือ การตากล้องให้แห้ง
24.แทรกด้วย CG เสื่อที่กำลังปลิวสะบัด	
25.MS ผู้เชี่ยวชาญ นั่งพูดเกี่ยวกับการทอเสื่อ	การทอเสือกนั้น เป็นงานที่ดูเหมือนจะง่ายแต่ มันต้องใช้ความพยายามมากเพราะการทอนั้นเป็น การทอที่ทำให้เกิดลายของเสื่อด้วย ถ้าทอไม่แน่นพอ เสื่อกก็จะไม่แข็งแรง
26.LS การทอเสื่อ / CU การสอดเส้นก	เสียงบรรยาย การทอเสือกนั้น จะนำเอาเส้นกมา สอดเข้าไปและใช้มือดึงฟืมมากระทบ เพื่อให้อัดแน่น และเป็นผืนเดียวกัน
27.MS การทอเสื่อ และตัดเข้า CU ที่มือดึงฟืม	ไม่มีเสียงบรรยาย
28.LSการตัดขอบเสือก	เสียงบรรยาย เมื่อทอเสร็จก็ตัดขอบส่วนเกินออก เสือกหนึ่งผืนก็ถือเป็นอันเสร็จเรียบร้อย
29.เมื่อตัดขอบเสื่อเสร็จก็ตัดเข้า LS สะบัดเสื่อ กพร้อมกล้องเคลื่อนจากขวามาซ้าย ทำ Slow Motion	
30.MSสินค้าอื่นๆที่ทำจากเสือก /CU ผลิตภัณฑ์ บางชิ้น	นอกจากนี้ที่ศูนย์ otopเสือกที่บ้านแพ่งยังมีผิต ภัณฑ์อื่นๆที่ได้จากเสือกด้วย
31.กล้องเคลื่อนโดย Stadicamไปรอบๆศูนย์ Otopเสือกที่บ้านแพ่ง เพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่ โดยรวมภายในศูนย์	
32. CUT เป็น LS วิถีชีวิตฉากในวัดที่ใช้เสื่อ/ ฉากในบ้านที่ปูเสื่อนั่งกินข้าว/ฉากคนทอเสื่อ	เสียงบรรยาย จากเสือกที่ถูกทอขึ้นเพื่อใช้ใน ชีวิตประจำวันของคนในภาคอีสาน จนกลายมาเป็น ผลิตภัณฑ์ที่โด่งดังและสร้างรายได้ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ
33.ELS หน้าศูนย์ otopเสือกที่บ้านแพ่ง	
34.LS คนที่กำลังเลือกสินค้า	
35. Dolly out กลุ่มแม่บ้านหรือสมาชิกเสือก ไทบ้านแพ่งยืนเรียงแถวหน้าศูนย์	
36.เอ็นเคดิส	

1.2 ขั้นตอนการผลิต (Production)

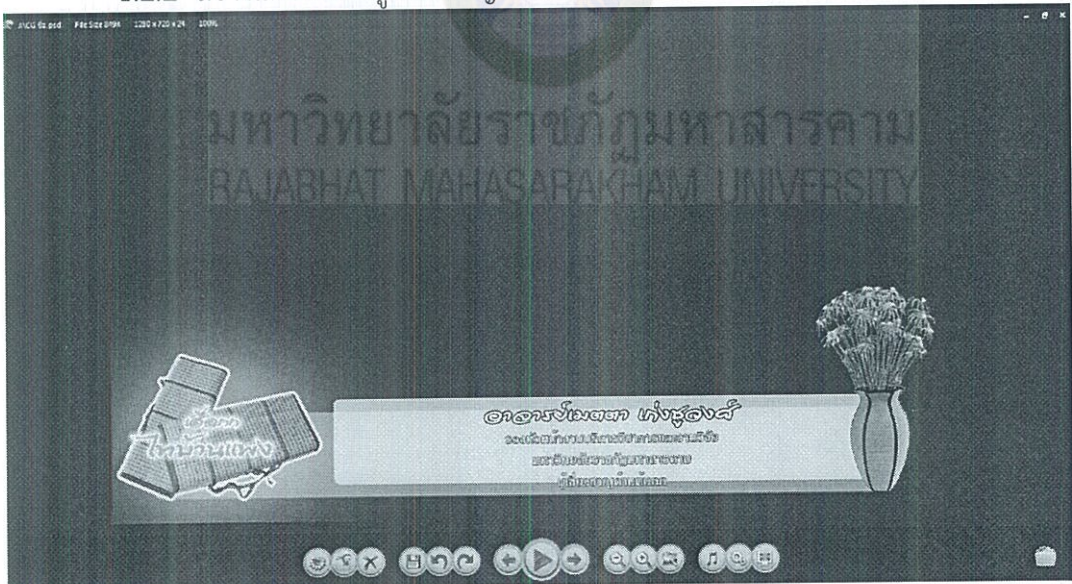
การพัฒนาสารคดีเรื่องเสือกที่บ้านแพ่ง ในขั้นตอนการพัฒนาสารคดีผู้ศึกษาจะนำ กระบวนการวิเคราะห์และออกแบบ ที่ออกแบบไว้มาทำการสร้างในขั้นตอนการผลิต ดังนี้

1.2.1 ถ่ายทำสารคดีตามที่ได้วางแผนไว้

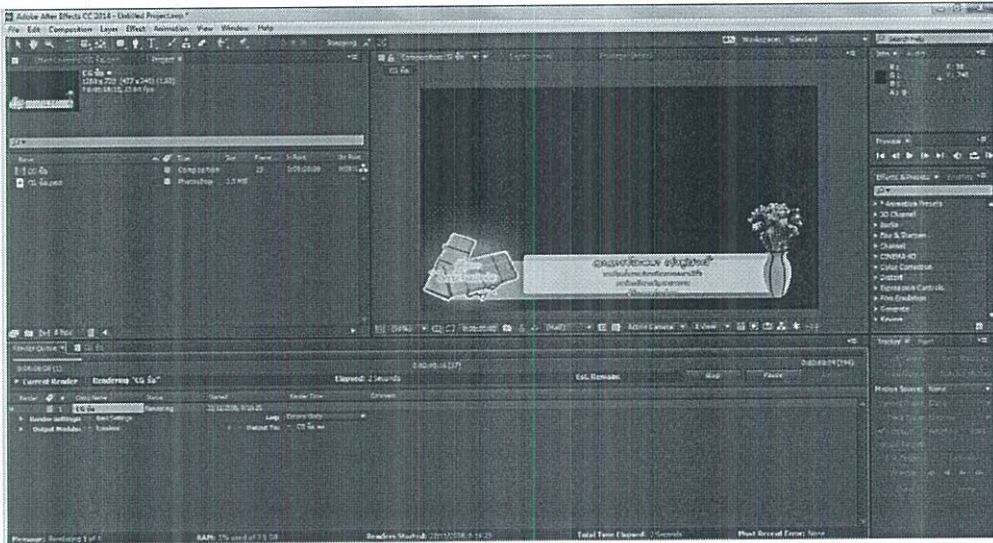
ภาพที่3.1 ถ่ายทำสารคดีตามที่ได้วางแผนไว้

1.2.2 สร้างแคชชันชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ต้องใส่ในสารคดี

ภาพที่3.2 แคชชันชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ต้องใส่ในสารคดี

1.2.3 Render งานแคชชั่น

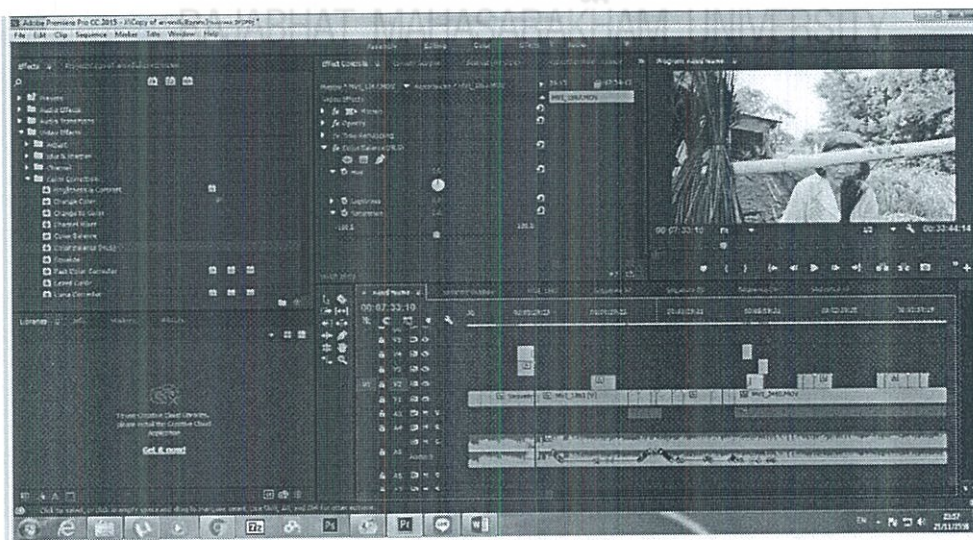

ภาพที่ 3.3 Render งาน CG

1.3 ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production)

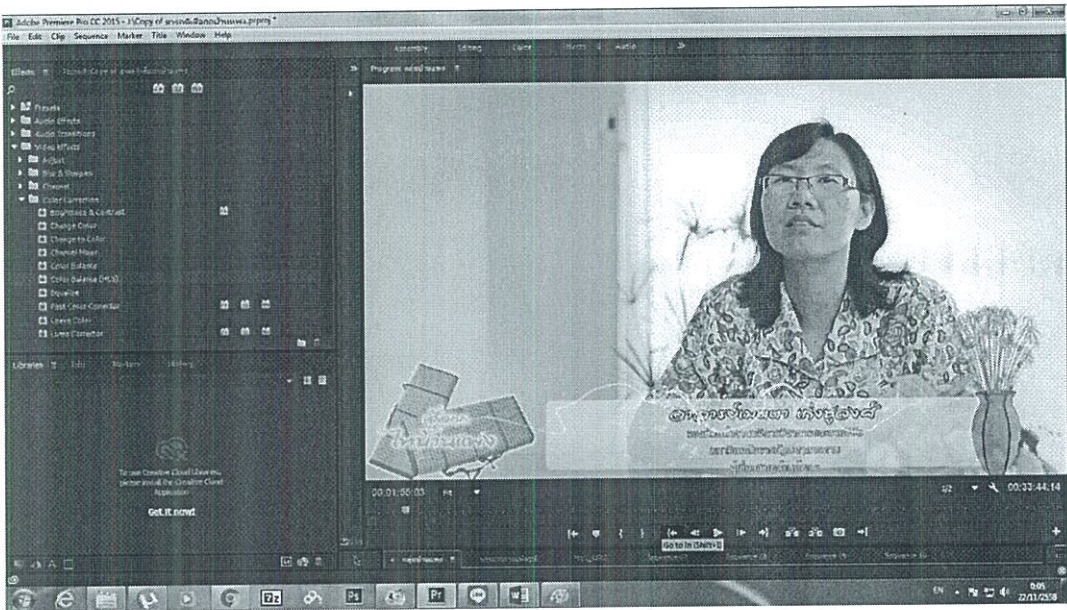
1.3.1 ในขั้นตอนหลังการผลิตผู้ศึกษาจะมีขั้นตอน ดังนี้

1.3.2 นำไฟล์วิดีโอที่ถ่ายทำมาเรียบร้อยแล้วมาตัดต่อเป็นเรื่องในโปรแกรมตัดต่อวิดีโอ

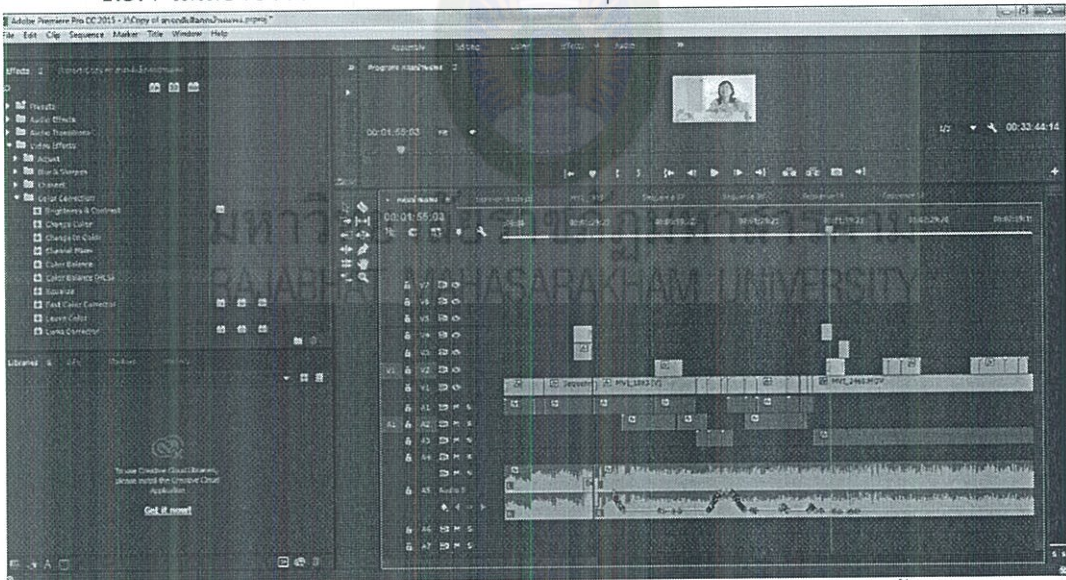
ภาพที่ 3.4 นำไฟล์วิดีโอที่ถ่ายทำมาเรียบร้อยแล้วมาตัดต่อเป็นเรื่องในโปรแกรมตัดต่อวิดีโอ

1.3.3 ใส่แคชชั่นแทรกในฉากที่ได้ออกแบบไว้

ภาพที่ 3.5 ใส่แคปชั่นแรกในฉากที่ได้ออกแบบไว้

1.3.4 ใส่เสียงบรรยาย และเสียงประกอบต่างๆ ให้เข้ากับเนื้อเรื่อง

ภาพที่ 3.6 ใส่เสียงบรรยาย และเสียงประกอบต่างๆ ให้เข้ากับเนื้อเรื่อง

- 1.3.5 ทดลองแล้วปรับปรุงแก้ไขสารคดีเรื่อง เสือกกไทรบ้านแพง
- 1.3.6 เก็บรายละเอียดของงานทั้งหมด
- 1.3.7 เพิ่มหรือลดแก้ไขเนื้อเรื่องบางส่วน
- 1.3.8 ขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N แทน จำนวนคนทั้งหมดกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโครงการเรื่อง การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง

ผลจากการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพงทำให้ได้สื่อสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง ที่มีความยาว 15.25 นาที

ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง

ผลการประเมินความพึงพอใจของ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย และแอนิเมชันคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต่บ้านแพง

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน ที่มีต่อสื่อต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	สีสันและความเหมาะสม	4.50	0.51	มาก
2	เนื้อหาที่น่าสนใจและดึงดูดใจ	4.40	0.60	มาก
3	ฉากมีความสวยงาม	4.45	0.69	มาก
4	การนำเสนอช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหา	4.40	0.68	มาก
5	สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงมีความทันสมัยและแปลกใหม่	4.05	0.60	มาก
6	เสียงของสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง มีความเหมาะสม	4.15	0.59	มาก
7	ระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง	4.10	0.79	มาก
8	ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	4.00	0.56	มาก
9	ท่านได้รับประโยชน์จากสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	4.15	0.59	มาก
10	ผู้ชมมีความประทับใจต่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง	4.20	0.77	มาก
	รวม	4.24	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีต่อสื่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสีสันและความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{x}=4.50$, S.D.=0.51) และรองลงมาได้แก่ฉากมีความสวยงาม ($\bar{x}=4.45$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษาอภิปรายผล การศึกษาและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ผลจากการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงทำให้ได้สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงที่มีความยาว 15.25 นาทีสารคดีเรื่องเสือกกไต่บ้านแพงมีการดำเนินเรื่องเล่าเกี่ยวกับต้นกำเนิดของเสือกกไต่บ้านแพง และถ่ายทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านแพงในรูปแบบสารคดี เรื่องเสือกกไต่บ้านแพง

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงจาก นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดียและแอนิเมชัน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน โดยภาพรวมพบว่ามีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$, S.D.= 0.65)

อภิปรายผลการศึกษา

การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง ผู้ศึกษาใช้กระบวนการ 3P ในการผลิต ประกอบด้วย Pre-Production (ก่อนการผลิต), Production (การผลิต), Post-Production (หลังการผลิต) มีการพัฒนาโดยผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งทางด้านเนื้อหาและ ขั้นตอนการทำงาน มีการปรับปรุงแก้ไขในเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงมีเนื้อหาที่ถูกต้องน่าสนใจซึ่งผู้ศึกษาพบว่าได้ผลลัพธ์ คือ สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงการดำเนินเรื่องน่าสนใจไม่น่าเบื่อ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม สอดคล้องกับ ผลการวิจัยประชุมสุกพันธ์(2555 : 37-40)ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบและ ขั้นตอนการนำเสนอสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรายการโทรทัศน์ทั้งขั้นตอนก่อนการผลิตขั้นตอน การผลิตและขั้นตอนหลังการผลิตเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการผลิตสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ นานาไปพัฒนาการผลิตรายการสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรายการที่ศึกษาคือรายการ “เนวิเกเตอร์” รายการ “เปิดโลกสดใส” รายการ “รักบ้านเกิด” รายการ “ผจญภัยไร่พรมแดน” และรายการ “I See U” ผลจากการศึกษารูปแบบในครั้งนี้พบว่าได้รูปแบบของรายการสารคดี ท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามที่ตั้งไว้ตามสมมติฐานและผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบ

รายการสารคดีท่องเที่ยวที่ว่ารูปแบบสารคดีท่องเที่ยวที่ผู้ผลิตจะต้องพิจารณาในการผลิตรายการให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่มเป้าหมายและเวลาที่ตั้งเอาไว้ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามเกณฑ์ต่างๆคือการแยกสารคดีตามลักษณะของเนื้อหาการแยกรูปแบบของรายการสารคดีตามเนื้อเรื่องที่นำเสนออย่างละเอียดลักษณะในการนำเสนอสารคดีและลักษณะของรายการสารคดีเพื่อการท่องเที่ยวการพัฒนาสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต้หวันแพงสำเร็จภายในเวลาตามแผนที่กำหนดและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเป้าหมายโดยการประเมินความพึงพอใจของสารคดีเรื่อง เสื่อกกไต้หวันแพงต่อกลุ่มเป้าหมายได้ผลประเมินความพึงพอใจพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$, S.D.= 0.65)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาการสารคดี เรื่องเสื่อกกไต้หวันแพง ทำให้ได้แนวทางในการผลิตสารคดี จะต้องมีการเตรียมงาน วางแผน และวางโครงเรื่องให้มีความน่าสนใจ และแนวทางในการพัฒนาสารคดีให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับชม โดยต้องมีการศึกษาทั้งในกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาในด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำโครงการครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการพัฒนาสารคดี เรื่องเสื่อกกไต้หวันแพง ควรมีการศึกษารูปแบบการนำเสนออื่นๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะนำมาพัฒนา รูปแบบสารคดี หรือเทคนิคอื่นๆ ของงานสารคดี เพื่อให้มีความสวยงามน่าดู กระตุ้นความสนใจ และความเหมาะสมของสารคดีกับกลุ่มเป้าหมาย

บรรณานุกรม

- บรรจง โกศัลวัฒน์. (2530). ภาพยนตร์สารคดี. กรุงเทพมหานครคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปมูช ศุภสาร. (2540). การจัดรายการสารคดี เอกสารประกอบคณาจารย์วิชาการจัดการวิทยุโทรทัศน์กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ภูมิปัญญาไทย.com. (2557). งานผลิตภัณฑ์ทอเสื่อกก.(ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2558 http://xn--e3ca4anygl0jlp7c8h.blogspot.com/2012/09/blog-post_9496.html.
- วิภา อุตมฉันทน์. (2544). การผลิตสื่อโทรทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์: กระบวนการสร้างสรรค์และเทคนิคการผลิต.(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- วันดี สีสังข์. (2549). แนวทางเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของจังหวัด กาญจนบุรี.
- วีรศิริ ศิริวัฒน์กุล. (2544). เอกสารประกอบคณาจารย์ชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์.ศูนย์สารสนเทศ สิ่งแวดล้อมกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2552). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2554 จาก www.environnet.in.th
- สนั่น ปัทมทนิ. (2507). ศัพท์ทานุกรมสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า 48).
- สุเมธ ณรงค์ฤทธิ์. (2539). สารคดีท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.
- ไอรापตศรีสุชาติ. (2546). การบริหารงานบริษัทผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เพื่อความอยู่รอด.รายงานโครงการเฉพาะบุคคลมหาบัณฑิตคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรนุช เลิศจรยารักษ์. (2545). คู่มือการผลิตรายการโทรทัศน์เบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรนุช เลิศจรยารักษ์. (2541). หลักการเขียนบทโทรทัศน์ เอกสารประกอบการบรรยายวิชาหลักการเขียนบทโทรทัศน์กรุงเทพมหานครคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

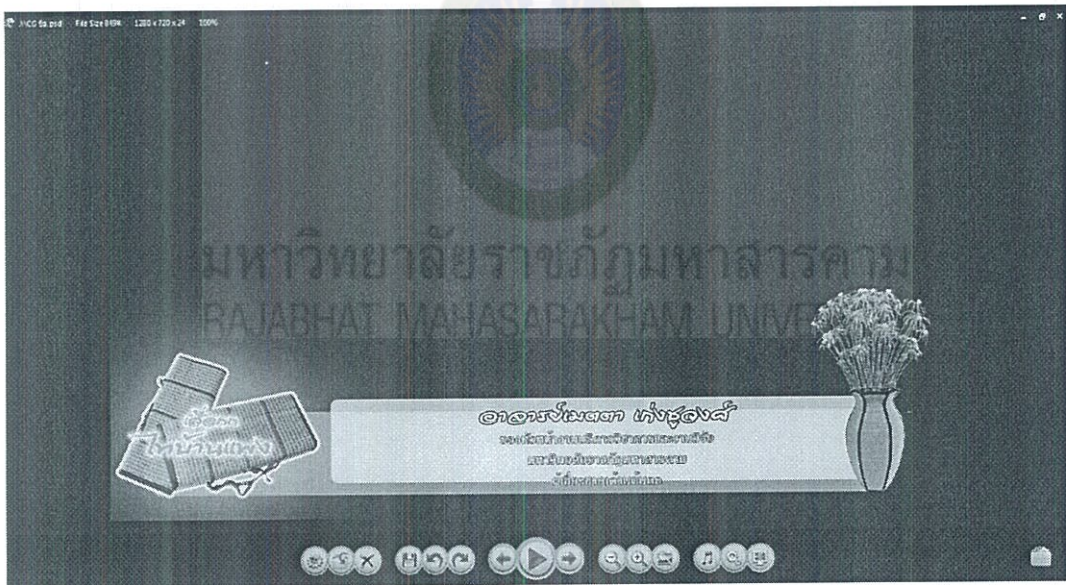
ภาคผนวก ก
การพัฒนาสารคดีเรื่อง เลื่อกกไทบ้านแพง

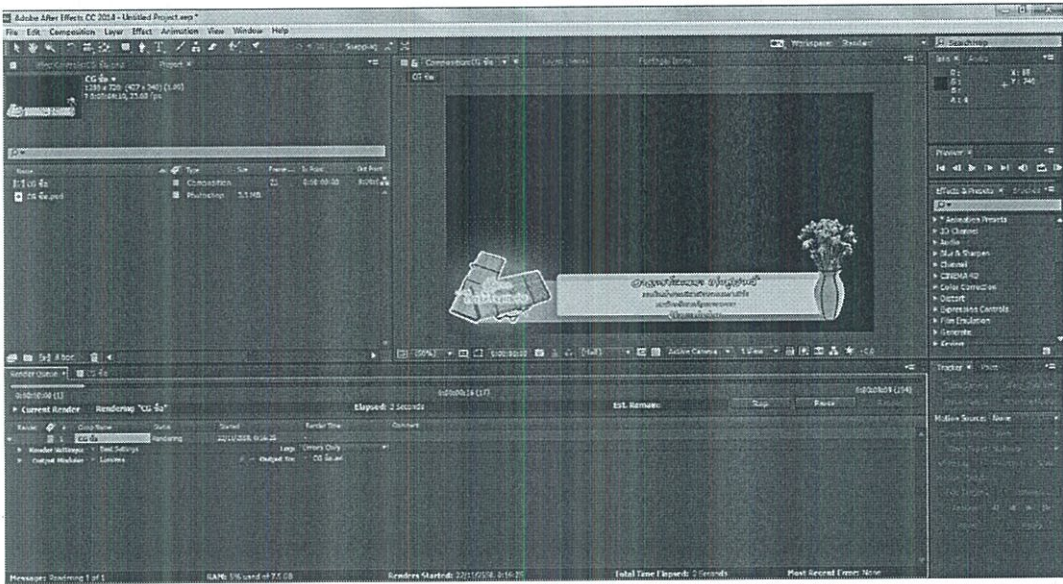
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

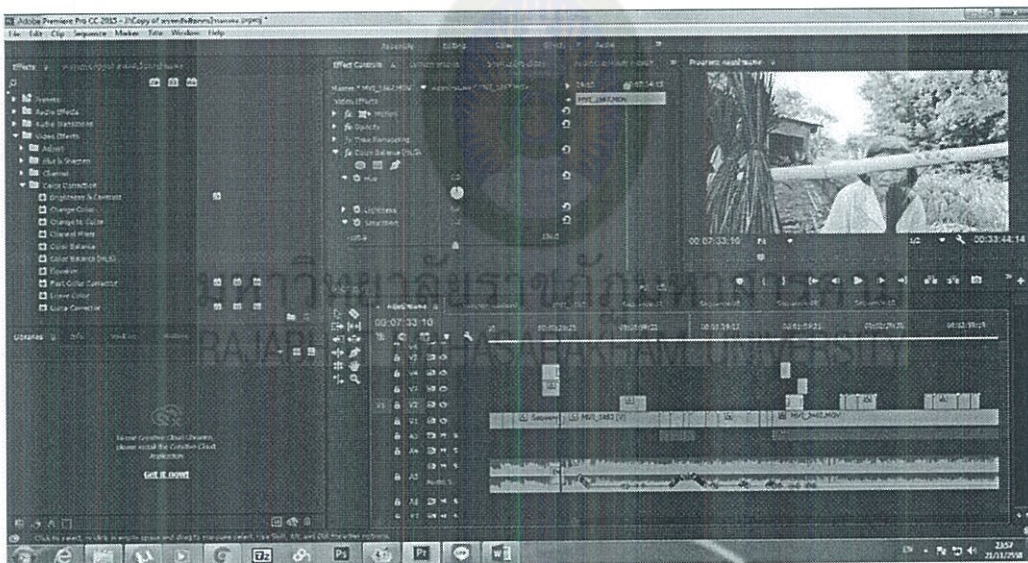
ภาพที่ 3.1 ถ่ายทำสารคดีตามที่ได้วางแผนไว้

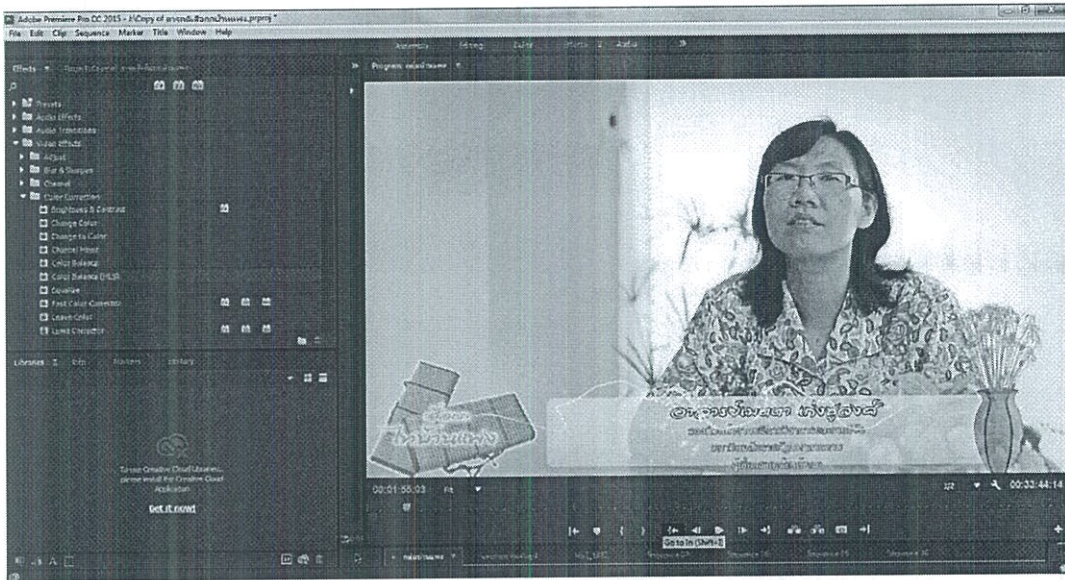
ภาพที่ 3.2 CG ชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ต้องใส่ในสารคดี

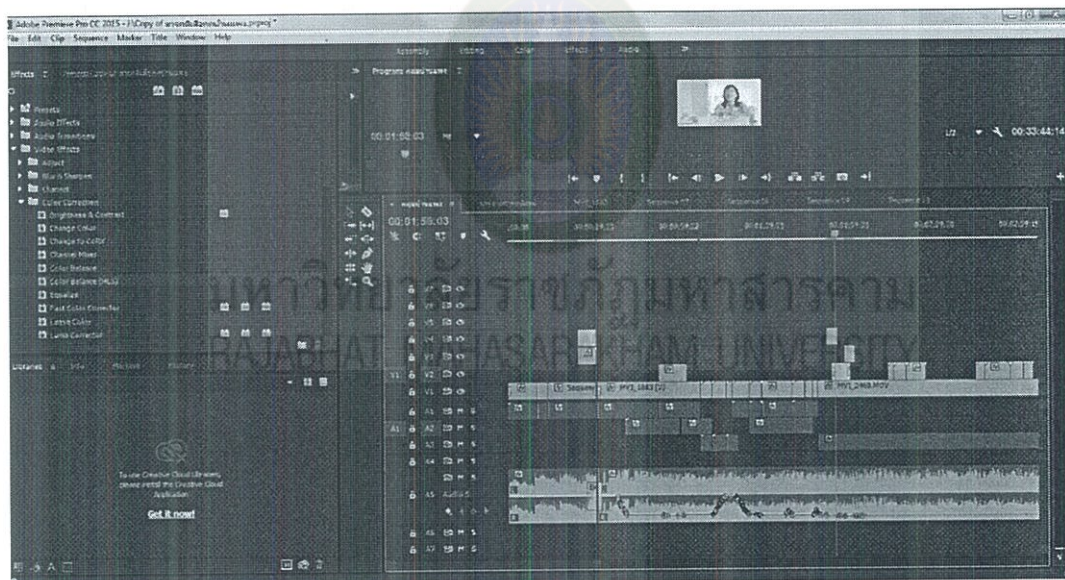
ภาพที่ 3.3 Render งาน CG

ภาพที่ 3.4 นำไฟล์วีดิโอที่ถ่ายทำมาเรียบร้อยแล้วมาตัดต่อเป็นเรื่องในโปรแกรมตัดต่อวีดิโอ

ภาพที่ 3.5 ใส่ CG แทรกในฉากที่ได้ออกแบบไว้

ภาพที่ 3.6 ใส่เสียงบรรยาย และเสียงประกอบต่างๆ ให้เข้ากับเนื้อเรื่อง

ภาคผนวก
แบบประเมินความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความพึงพอใจ

ชื่องาน การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง

คำชี้แจง 1.แบบประเมินความพึงพอใจ การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงนี้สร้างขึ้นเพื่อ ประเมินความพึงพอใจเรื่อง การพัฒนาสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงจากนักศึกษาสาขาเทคโนโลยี มัลติมีเดียและแอนิเมชัน ชั้นปีที่ 3

2. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น ของท่านมากที่สุด พิจารณาโดยแต่ละข้อ ตอบตามความเป็นจริงและตอบทุกข้อ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด โดยได้กำหนดระดับประเมิน ดังนี้

ระดับคะแนน	5	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	มีความพึงพอใจมาก
ระดับคะแนน	3	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับคะแนน	2	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับคะแนน	1	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1	สีสันทันและความเหมาะสม					
2	เนื้อหาที่น่าสนใจและดึงดูดใจ					
3	ฉากมีความสวยงาม					
4	การนำเสนอช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหา					
5	สารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพงมีความทันสมัยและแปลกใหม่					
6	เสียงของสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง มีความเหมาะสม					
7	ระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง					
8	ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง					
9	ท่านได้รับประโยชน์จากสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง					
10	ผู้ชมมีความประทับใจต่อสารคดีเรื่อง เสือกกไต่บ้านแพง					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธนวิทย์ เอกกระรงค์
วัน เดือน ปีเกิด	8 มกราคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	13 หมู่ที่ 6 ตำบล บรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 44130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
พ.ศ. 2558	ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาเทคโนโลยีมีเดียและแอนิเมชัน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY